

IZVOARELE

ZIAR DE INTERES LOCAL AL PRIMĂRIEI ORAȘ BORSEC

Ediția VI. Noiembrie 2020

ASOCIERE ÎN VEDEREA FINALIZĂRII
CONSTRUCȚIEI CENTRULUI DE TRATAMENT 2.

kARakTer CASA ARTEI
CREATIVE 3.

ALBUI ISTVÁN ESTE NOUL
VICEPRIMAR AL ORAȘULUI BORSEC 6.

PRIMĂRIA VA CUMPĂRA TABLETE ELEVILOR ÎN VALOARE DE 100 MII LEI

Similar cu mai multe primării din regiunea Giurgeu, orașul Borssec va rezolva din bugetul propriu achiziționarea de tablete pentru elevii care întâmpină probleme în accesarea educației online. În acest scop vor fi folosiți 100.000 de lei.

„Am cerut conducerii instituției de învățământ să evalueze câți elevi nu au instrumentele necesare pentru a putea participa online la ore, sau întâmpină greutăți în acest sens. Am primit solicitare pentru 117 de tablete în total și 5 laptopuri” – a explicat primarul Mik József. Edilul a explicat faptul că în total 100 de mii de lei vor fi cheltuiți în acest scop de către municipalitate. De notat faptul că fiecare tabletă cumpărată va beneficia de abonament la internet nelimitat pentru 2 ani.

„În prima instanță vom cumpăra 37

de tablete și 5 laptopuri” – a evidențiat Ferency József. Directorul Liceului Tehnologic Zimmethausen a explicat faptul că marea majoritate a elevilor din Borssec se pot conecta la învățământul online. Cu toate acestea, în multe gospodării, nu există un număr suficient de dispozitive IT pentru fiecare copil, unii trebuie să împartă un singur laptop, sau există copii care pot lua parte la ore doar folosind telefonul. Aceste situații au fost evaluate, iar solicitarea adresată primăriei a fost făcută pe baza acestei evaluări.

Directorul a subliniat faptul că în a doua etapă vor fi achiziționate 65 de tablete, iar inspectoratul școlar județean va furniza încă 15 tablete pentru elevii care beneficiază de ajutor social. „E foarte important să menționăm faptul că acele familii beneficiază de acest sprijin pentru care asigurarea dispozitivelor IT chiar este o problemă care trebuie rezolvată.”

După cum am aflat, pentru a beneficia de aceste tablete, părinții trebuie să depună cerere la secretariatul școlii cât mai repede cu putință.

Rédai Botond

ASOCIERE ÎN VEDEREA FINALIZĂRII CONSTRUCȚIEI CENTRULUI DE TRATAMENT

Interior / foto: Rádai Botond

Un contract de asociere privind construcția centrului balnear a fost semnat joi, 19 noiembrie între Consiliul Județean Harghita și Primăria Borsec. Evenimentul a avut loc în cadrul ședinței extraordinare a consiliului local. Prin această asociere Consiliul Județean acordă o finanțare de 2 milioane de lei pentru finalizarea investiției. Evenimentul a putut fi urmărit live prin intermediul rețelei de socializare Facebook.

Premergător semnării contractului, președintele administrației județene a vizitat centrul balnear, iar această vizită s-a putut viziona în direct prin intermediul paginilor de socializare.

Borboly Csaba a explicat faptul că pentru dotarea cu mobilierul specific, primăria localității Borsec mai are nevoie de aproximativ două milioane de lei, bani de care nu dispune dat fiind faptul că administrația locală trebuie să ramburseze aproape o treime din bugetul său în fiecare an, pentru a înapoia creditul contractat anterior necesar pentru finanțarea investiției. Astfel s-a găsit soluția încheierii contractului de asociere. În acest fel își va putea deschide porțile un centru care pe lângă binefacerile aduse sănătății populației, va contribui și la relansarea turismului în zonă, la creșterea numărului de vizitatori, de turiști.

„Este un moment extrem de impor-

tant pentru Borsec. Prin banii primiți în cadrul aceste asocieri vom putea finaliza lucrările și ne vom putea pregăti pentru deschiderea centrului. De foarte mult timp așteptăm acest lucru, mulțumim Consiliului Județean pentru sprijinul acordat pe parcursul acestei investiții” – a declarat primarul Mik József.

Construcția centrului balnear din Borsec a început în anul 2011, cea mai mare parte a finanțării fiind asigurată de Ministerul Dezvoltării Regionale de la acea vreme, care a alocat 13,5 milioane de lei, investiția fiind susținută și cu bani din bugetul local și cel județean.

După aproape un an și jumătate de la începerea lucrărilor, s-a sistat orice finanțare de la bugetul de stat, iar autoritățile locale și județene au căutat permanent soluții pentru ca acest centru să poată fi finalizat.

Așa s-a ajuns, în anul 2016, la contractarea unui credit bancar de 13 milioane de lei, la care se adaugă fonduri primite din partea Autorității Naționale de Turism (ANT), de la Consiliul Județean (CJ) Harghita și alocate din bugetul local.

Centrul balnear va cuprinde o bază de tratament și un centru wellness, cu o suprafață de 2.900 metri pătrați și o capacitate de 1.000 persoane pe zi vara și 700 în timpul iernii. Acesta va oferi posibilități diverse de tratament, cum ar fi împachetări cu nămol, masaj sau terapie cu apă minerală caldă și rece, iar zona de wellness include piscine interioare și exterioare, saună finlandeză, infra-saună sau saună cu aburi.

Rádai Botond

HOTĂRĂRILE CONSILIULUI LOCAL ORĂȘENESC BORSEC

Având în vedere încă starea de alertă, Consiliul local al orașului Borsec nu s-a întrunit în luna noiembrie, ci pe baza materialelor primite din timp în format electronic au fost adoptate următoarele hotărâri:

În Hotărârea nr. 85 s-a aprobat reorganizarea Serviciului voluntar pentru situații de urgență.

În Hotărârea nr. 86 s-a aprobat stabilirea prețului de referință, destinația și modul de valorificare pentru masa lemnoasă pe picior care se recoltează din fondul forestier proprietate publică al orașului Borsec în anul 2021, de Ocolul Toplița.

În Hotărârea nr. 87 s-a aprobat modificarea valorii unui bun din domeniul public al orașului Borsec, județul Harghita.

În Hotărârea nr. 88 s-a aprobat execuția bugetelor pe trimestrul III al anului 2020.

În Hotărârea nr. 89 s-a aprobat asocierea orașului Borsec ca membru fondator la înființarea “ASOCIAȚIEI STAȚIUNILOR TURISTICE (AST)”.

În Hotărârea nr. 90 s-a aprobat rectificarea bugetului local pe anul 2020.

În Hotărârea nr. 91 s-a aprobat asocierea Unității Administrativ Teritoriale Borsec cu Unitatea Administrativ Teritorială al județului Harghita în vederea

finalizării investiției “Centru balneoclimateric multifuncțional în orașul Borsec, județul Harghita”.

În Hotărârea nr. 92 s-a aprobat trecerea în domeniul public al orașului a unui imobil, teren intravilan și intabularea acestuia.

În Hotărârea nr. 93 s-a aprobat modificarea unor prevederi prin actualizarea cheltuielilor din Hotărârea Consiliului local orășenesc Borsec nr.82/10.07.2018 privind aprobarea proiectului de “Lucrări de reabilitare în vederea creșterii performanței energetice a primăriei din orașul Borsec”.

kARakTer CASA ARTEI CREATIVE

Plimbându-ne în stațiunea Borsec, la un moment dat pe Bulevardului 7 Izvoare putem observa un magazin mai deosebit. Intrând în atelierul de artizanat „kARakTer” este ca și cum am fi pășit într-o altă lume. Mediul creat de cuplul Kopacz, Tekla și György ne ghidează în misterele artei „handmade”.

Aceasta este casa artei creative – impresie formată când mă uit la lucrările expuse în atelier. Tablouri, bijuterii, obiecte - unele mai frumoase ca altele, realizate din materiale diferite, unice, dezvăluind gustul și imaginația creatorilor lor. „Am avut mereu un interes pentru artele plastice”, afirmă Tekla în momentul în care întreb despre una dintre picturile realizate cu tehnica 3D. După cum a spus, a studiat sculptura la Liceul de Artă Nagy István din Miercurea Ciuc, dar i-a plăcut și grafica și pictura.

„După terminarea liceului m-am mutat la Borsec, astfel s-a întrerupt puțin conexiunea pe această latură. Împreună cu familia conduceam un magazin de flori, dar nu a fost cu adevărat posibil să ne dezvoltăm în acest segment” - a explicat ea. Știau că este imposibil să trăiască din asta pe termen lung și, oricum, erau „chinuiți” constant de dorința de a crea. „Florăria a funcționat 16 ani, dar au simțit nevoia să meargă mai departe. „Când am ajuns la Borsec, am mai acceptat lucrări în domeniul artelor, am ilustrat și unul dintre volumele de poezie ale lui Kamenitzky Antal, dar apoi am terminat cu activitățile de acest gen. Mi-a fost dor de ele, dar în același timp mi-a fost frică să încep din nou.”

Punctul de cotitură a sosit anul trecut. Primăria din Borsec a promovat pregătirea antreprenorială combinată cu o oportunitate de depuneri de proiecte, și familia Kopacz a profitat de această oportunitate. Au finalizat cursul și au depus, de asemenea, cererea de finanțare. „Ideea era să putem include în acest proiect cât mai multe activități de artă”, a explicat György, care între timp s-a alăturat conversației noastre. După cele afirmate, el însuși a scris materialul proiectului dar au avut nevoie de ajutor în planificarea părții financiare. „Am vrut să avem cât mai multe lucruri posibile, astfel încât oaspeții, turiștii și locuitorii din Borsec să aibă de unde alege. Fie un cadou, fie un suvenir. În același

György și Tekla / foto: Rédei Botond

timp, am implica și copiii în activitățile noastre, organizând diverse activități. Dar pandemia de coronavirus deocamdată nu ne permite acest lucru.”

„Nu vrem să ieșim în evidență ...”

-continuă György. Pur și simplu își fac treaba și ideile lor prind contur. El însuși face orice, din lemn, de la rășină la metal, orice îi vine în minte sau ceea ce dorește clientul. Soția sa, Tekla, este implicată în realizarea de bijuterii, compoziții florale și picturi. Pentru cea din urmă folosește o tehnică specială 3D, o astfel de lucrare necesită mai mult timp de realizare. În același timp, realizează buchete de flori, ornamente pentru masa de Crăciun și decorațiuni pentru uși, acestea fiind făcute la cerere și, desigur, după preferințe, se efectuează și livrarea la domiciliu.

„Iată acel breloc din lemn”, arată György către obiectul care atarnă lângă ușa de la intrare. „Aveam o bucată de lemn mai mare, nu știam ce să facem cu ea, nu am vrut să o ardem. Astfel am realizat două brelocuri, dintre care unul a fost cumpărat imediat”, a spus el, subliniind faptul că orice idee poate

fi pusă în aplicare pentru a se crea un obiect de artizanat veritabil, de înaltă calitate.

Începutul a fost greu

Înființarea unei astfel de afaceri nu este ușoară - au mărturisit amândoi. Oricine a avut un proiect de finanțare știe că apar numeroase obstacole, adesea neprevăzute. Și cuplul Kopacz a trebuit să treacă peste aceste greutăți, iar când au ajuns la liman, a urmat o altă provocare: trebuia să creeze, atelierul de artizanat trebuia umplut cu produse. Pe lângă toate procedurile birocratice, acest lucru nu s-a dovedit a fi atât de ușor. Cu toate acestea, până la sfârșitul sezonului estival, atelierul fusese deschis clienților. Inaugurarea, au spus ei, a fost pozitivă, atât locuitorii din Borsec, cât și turiștii au fost mulțumiți de oportunitate, întrucât un magazin care oferă obiecte de artă unică nu prea se întâlnește în zonă. „Un singur lucru ne dorim: să avem atât de lucru încât să ne putem oferi un trai decent. Nu vrem să realizăm produse de masă, vrem să facem lucruri unice, lucrate manual.”

TÂNĂRUL BOGAT – PĂZIREA PORUNCILOR

Fragmentul din Evanghelia după Luca, așezat de Biserică în această duminică din perioada Postului Nașterii Domnului, ne prezintă întâlnirea Mântuitorului cu un dregător, un cunoscător și învățător al Legii Vechiului Testament. Așezat în prima parte a anului bisericesc, acest text ne îndeamnă să călătorim cu întrebarea „Ce să fac ca să moștenesc viața de veci?”, pe care am auzit-o și în prima duminică a postului și căreia Mântuitorul i-a dat drept răspuns Pilda samarineanului milostiv. Această întrebare va mai reveni în lectura biblică de la Sfânta Liturghie spre sfârșitul anului bisericesc, în Duminica a 12-a după Rusalii, când se citește fragmentul din Evanghelia de la Matei 19, 16-26, fiind adresată Mântuitorului de un tânăr bogat, ca o preocupare esențială pentru viața duhovnicească a creștinului. Aceeași întrebare care, prin răspunsuri formulate diferit, indică aceeași cale a mântuirii: iubirea aproapelui.

Nu în mod întâmplător, Sfinții Părinți au ales ca acest dialog să fie încadrat liturgic într-o perioadă de post, când creștinul acordă o importanță sporită respectării poruncilor, dar trăiește și în atmosfera bucuriei așteptării Nașterii Domnului descrisă de catavasiile sărbătorii, care se cântă de pe 21 noiembrie (Hristos se naște, slăviți-L! Hristos din ceruri, întâmpinați-L! Hristos pe pământ, înălțați-vă! Cântați Domnului tot pământul, și cu veselie, lăudați-L, popoare, că S-a preaslăvit), și de colinde. În această trăire a bucuriei de a dăru, pe care încercăm să o simțim mai intens în această perioadă, ni se așază la inimă și mesajul Evangheliei de astăzi, care ar putea fi re-

zumat astfel: păzirea poruncilor este calea pentru moștenirea vieții de veci.

După cum reiese din prezentarea Sfântului Apostol și Evanghelist Matei a aceluiași episod, relatat în această pericopă de Sfântul Evanghelist Luca, dregătorul care l-a întrebat pe Mântuitorul Hristos „ce să fac ca să moștenesc viața veșnică?” era un om tânăr, virtuos și evlavios (cf. Matei 19, 16).

Drept răspuns la întrebarea adresată, Mântuitorul Hristos enumeră poruncile care, potrivit Legii Vechiului Testament, trebuiau respectate pentru ca cineva să fie drept în fața lui Dumnezeu, și anume: „să nu faci desfrânare, să nu ucizi, să nu furi, să nu fii mărturie mincinoasă; cinstește pe tatăl tău și pe mama ta”. Răspunsul dregătorului: „toate acestea le-am păzit din tinerețile mele”, adică din fragedă copilărie, demonstrează că acesta era un bogat evlavios și virtuos. Însă din faptul că acest tânăr era frământat și preocupat de cea mai serioasă și importantă întrebare pe care și-o poate pune un om trăitor pe pământ „ce să fac ca să moștenesc viața veșnică?”, înțelegem că el dorea mai mult decât viața din lumea aceasta. Chiar dacă nu era sărac

și avea motive să fie mulțumit de traiul său, totuși simțea că nu viața aceasta, ci viața veșnică este bunul cel mai de preț pe care trebuie omul să-l caute și să-l dobândească. Văzând că tânărul dregător este un cunoscător al Legii și un împlinitor al ei, Mântuitorul Iisus Hristos îi spune: „încă una îți mai lipsește. Vinde toate câte ai și le împarte săracilor și vei avea comoară în ceruri”, pentru a-i arăta că, deși avea o conduită virtuoasă, corectă, totuși îi lipsea o dimensiune importantă a vieții spirituale și morale, și anume iubirea milostivă sau dărnicia. Dregătorul, deși era un om evlavios și virtuos, din cât ne lasă Evanghelia să înțelegem, era totuși zgârcit sau, în orice caz, prea legat sufletește de averile sale materiale.

Dregătorul din Evanghelie pleacă întristat de la această întâlnire cu Hristos, după cum și noi ne întristăm atunci când răspunsul lui Dumnezeu la cererile noastre nu este cel mai ușor de urmat. Această întristare este semn al luptei omului cu sinele rob de patimi. De aceea, Domnul nu încearcă să-l convingă, ci doar îi arată calea. Nu-i îngrădește libertatea, dar stă gata să-i acorde ajutorul dumnezeiesc, pentru că nu puterile proprii și nici iscuința în împlinirea poruncilor îl mântuiesc pe om, ci harul dumnezeiesc.

Sfârșitul Evangheliei rânduiește a se citi la Sfânta Liturghie în această duminică s-ar fi încheiat într-o notă pesimistă, dacă întristării dregătorului bogat și nedumeririi celor prezenți nu s-ar fi răspuns prin cuvintele Mântuitorului, care ascund o tainică speranță: „cele ce nu sunt cu puțință la oameni sunt cu puțință la Dumnezeu”.

Pr. Nicolae Ciupudean

CONFLICTE LA ȘCOALĂ:

ELEV CONTRA ELEV

Conflictele sunt întotdeauna, și chiar vor fi, chiar dacă elevul în mod normal evită conflictele, nu este provocator, ci mai degrabă caută să rezolve conflictele în mod pașnic. Majoritatea conflictelor nu apar între profesori și elevi, ci între elevi. Nu ne place să vorbim despre acest lucru. Nici măcar nu cunoaștem foarte mult acest fapt

- cel mult din amintirile noastre - pentru că și copiii noștri (acum deja elevi) nu vorbesc despre asta (așa cum nici noi, la aceea vreme, nu discutăm despre asta).

Aproape întotdeauna există o „situație” într-o comunitate de copii, de elevi. Să analizăm mai întâi pe rând aceste situații conflictuale:

Excluderile

„Potrivit experților, de fapt, numai cei care se pot identifica cu acest rol, adică tipul victimei, pot fi excluși.

Acești copii, fără a fi conștienți de aceasta, oferă loc de atac direct colegilor lor prin neputința lor”. (Psiholog Dr. Béla Bauer)

(continuare pe pagina 5.)

(continuare de pe pagina 4.)

„Ce au în comun copiii care sunt excluși de comunitate? O privire în ochii lor și asociat cu „limbajul corpului”, care subconștient spune că au suferit odată o imensă înfrângere în interiorul lor, prin care imaginea lor de sine a fost distrusă. Aceasta sugerează că nu au nici un sprijin din partea colegilor, nici acasă, adică sunt expuși la excludere. Există două posibilități, fie încearcă să devină invizibili în clasă și se închid complet, fie încep acțiuni „sălbatică” pentru a distrage comunitatea de la problema reală, și astfel scapă de rolul victimei, acceptând cuvintele „prostut”, „clown” sau altele similare, pentru că la acea vârstă nu se poate reconstrui stima de sine, nu singur, dând impresia unei ființe ciudate goale iritate și cum în rândul animalelor cei slabi sau bolnavi devin pradă, astfel situația nu este cu mult diferită nici în rândul oamenilor”. Care este soluția? Cea mai dificilă situație pentru educatori este că, dacă îi protejezi pe cei excluși, faci și mai mult rău. În plus - foarte des - educatorul însuși simte că excluderea este „legitimă”. Să înțeleg clar un lucru: a fi exclus este insuportabil. Și ca educator, nu poți lua poziția că excluderea e „legitimă”. Acesta este primul pas. De asemenea, trebuie să știm că părinților le doare foarte mult să spună, în speranța unei soluții comune, cum copilul lor a fost exclus din echipă. Deci, suntem puțin „lăsați singuri” în acest sens: pedagogi și elevi. Iar pluralul este foarte important aici: nu doar un profesor și nu doar un copil. Putem astfel să implementăm împreună o multitudine de metode pedagogice pentru a-i aduce pe unul sau doi rămași pe dinafară - măcar puțin - în interior (cu conversații atent gândite și niciodată în mod direct!). Nu din milă, ci pentru că și-au recunoscut valorile frumoase Acesta este un joc de durată.

Bătăile (de preferință atunci și acolo când nu există profesor în apropiere) - clasa nu îi calmează, din contra, îi motivează. Acest lucru este un obicei „de băieți”.

Este adevărat, astăzi există din ce în ce mai multe lupte aspre și între fete. Fetele tind să experimenteze (și) tendințele lor avansate de comunicare în acest moment și se dovedește că vocabularul lor este mai semnificativ în domeniul obscenității decât în limba comună sau în limba literară ...

De obicei, copiii mai mici (băieți) tind să se încăiereze, la cei mai mari nu mai este cool, dar se mai întâmplă. Copiii furioși și porniți sunt greu de oprit. Ceilalți privesc, dar nu intervin, adesea pentru că nu știu cum să facă, sau pentru că de fapt le place să privească ... Îi spun profesorului, celui pe care reușesc să-l prindă pe hol. Dacă intră între copii, trebuie să-și dea seama că poate fi lovit cu ușurință. Care este soluția? Învățați clasa să acționeze imediat: o echipă va lua un „cocoș”, cealaltă echipă pe celălalt și îl vor duce mai departe. Atunci trebuie lăsat să vorbească, și trebuie liniștit. În acest sens, copiii sunt genii! Aceasta este cea mai bună soluție.

Dacă tot apelează la un profesor, trebuie să aleagă pe unul pe care-l știu că este (spiritual) „puternic”. Grupul ar trebui să stea mai departe, să aștepte până când cei doi observă prezența profesorului (până atunci nici profesorul nu vorbește). Cu un bun simț al ritmului, la pauza dintre lovituri, fără să strige să spună: „Destul!” sau „S-a terminat!” și „Veniți cu mine!” Nu în sala profesorală, nu la diriginte, nu la director ... nu! Așezați-vă într-un loc liniștit și discutați lucrurile. A funcționat întotdeauna: la final, băieții își dau mâna.

Trădarea și pâra

Nu este atât de ușor să scrii despre acest fapt ceva inteligent, utilizabil! Majoritatea copiilor mici (chiar și în clasa a 5-a) sunt „pârăcioși”. Îi dezobișnuim de acest lucru - deoarece poate fi baza unui defect urât de caracter (și pentru că nu ne place). Merge repede. Dacă mai rămâne un elev sau doi printre ei, înseamnă că există probleme serioase cu educația de acasă. Merită să semnalăm părinților (deși mă îndoiesc că vor reuși: ei au crescut copilul așa, poate și ei la serviciu sunt la fel!).

Dar! Ce se întâmplă dacă - mă refer la cei mai mari - bătaia (pentru care se pregătesc sau care s-a petrecut deja) este mult mai gravă decât „trădarea” în sine?! El era deja obișnuit să trădeze, dar acum are datoria morală de a vorbi - doar de dragul tovarășilor săi, pentru ca aceștia să se oprească la timp. Este o situație foarte dificilă. Mai ales în comunitatea adolescenților (unde spiritul turmei este

cel mai puternic). În astfel de cazuri, ei nu văd că „trădătorul” a vorbit în interesul lor, ci (și doar) că cineva din bandă a devenit un trădător.

Și începe în secret bârfa, urmată de excludere și umilință. Viața copilului va fi neplăcută. Mai ales când nu vorbește, când nimeni nu stă și nimeni nu observă dintre adulți (părinți și dascăli) care este problema.

Trebuie să-i învățăm pe copiii noștri, pe elevii noștri, să diferențieze: ce este o pâra și ce nu. Distincția este foarte simplă: care a fost scopul, care a fost intenția ca elevul să dea semnalul profesorului. Dacă fiecare elev este educat de fiecare profesor pentru acest lucru (iar părinții sunt parteneri în acest sens), atunci nu mai este o problemă individuală, putem vorbi deschis copiilor că „atunci ce a fost asta?”

Umilirea reciprocă; „săcâirea”,

„Săcâirea” este o versiune mai aspră a excluderii care este însoțită de umilințe regulate. Deoarece de cele mai multe ori nu întreaga comunitate se întoarce împotriva copilului, este foarte bine să construim cu cei care nu sunt de acord, dar sunt reticenți să vorbească cu ceilalți. Copilul jignit nu vorbește despre acest lucru. Există mai multe motive pentru aceasta: frica de și mai rău, rușine că i s-a putut întâmpla acest lucru, își caută propria vină ... și există și mai multe explicații.

Este foarte important ca un părinte și un pedagog să observe situația, să vorbească între ei imediat și să găsească cea mai bună soluție pentru copil.

În calitate de diriginte, cel mai sensibil am fost la acest lucru: la umilirea reciprocă. Și dacă e ceva ce nu suport, atunci aceasta este. Mi-am folosit toată rigoarea, puterea, împotriva copiilor umilitori care și-au exclus tovarășii. Dacă a trebuit, i-am pus în aceeași situație: să experimenteze ce înseamnă a fi umilit, exclus atunci când sunt neajutorați împotriva celor mai puternici decât ei. Și a mers. Și acest lucru este cel mai important.

Întrebarea este: de ce un copil exclus, umilit, bătut, trădat vorbește cu un adult (profesor, părinte) doar atunci când nu mai suportă? Și există consecințe și mai grave ...

ALBUI ISTVÁN ESTE NOUL VICEPRIMAR AL ORAȘULUI BORSEC

Luni, 9 noiembrie s-a desfășurat prima ședință ordinară a noului consiliu local investit după alegerile locale din septembrie. Cu această ocazie, a fost ales și noul viceprimar al orașului: Albui István va putea ocupa funcția pentru următorii patru ani.

În total nouă proiecte de hotărâre au fost incluse în ordinea de zi a ședinței ordinare a consiliului local. Dintre acestea poate cel mai important a fost alegerea viceprimarului. Consilierii locali au avut nevoie de două tururi pentru a-și desemna viceprimarul. În cele din urmă, cu 8 voturi din 11 posibile funcția a fost ocupată de Albui István, administratorul companiei municipale Dezvoltare Urbană SRL.

În a doua parte a ședinței consilierii au adoptat mai multe proiecte de hotărâre. Au

Albui István / foto: Moga Attila

stabilit, printre altele, componența comisiilor de specialitate, și au aprobat noul regulament de funcționare al consiliului local. În același timp au aprobat actualizarea regulamentului de organizare și funcționare a Serviciului Public Voluntar pentru Situații de Urgență, respectiv au stabilit prețul de referință pentru masa lemnoasă pe picior care se recoltează din fondul forestier proprietate publică al orașului Borsec în 2021, preț care a rămas neschimbat față de anul 2020. Tot în cadrul ședinței ordinare Mosneag Ana-Maria a fost desemnată reprezentanta consiliului local în Consiliul de Administrație la Liceul Tehnologic „Zimmethausen”, iar Pepel Attila Árpád a fost delegat în Comitetul Local pentru Situații de Urgență.

Rédai Botond

EXPERIENȚE DIN TURCIA

Sfidând coronavirusul, am luat parte la o călătorie în Turcia. Planul a fost făcut la începutul acestui an și călătoria ar fi trebuit să aibă loc în luna martie. Eram interesat de lumea misterioasă a Asiei Mici, Antalya. Dar pandemia ne-a oprit, datorită restricțiilor impuse de a rămâne în locuințe. Nimic nu mai era la fel. Turismul era de asemenea în pierdere. Însă, la mijlocul lunii octombrie, călătoria deja planificată a fost organizată de Agenția de Turism Premio Travel din București. Zborul a fost sigur, au fost respectate reglementările medicale. La fel și în Turcia.

A fost bine să văd urme ai miilor de ani de cultură și civilizație, fie ele hitite, grecești, persane, romane sau bizantine. A fost uimitoare priveliștea spre Selcuk de lângă Marea Egee. În perioada de glorie, avea o populație de 20.000 de locuitori, dar în urma unui cutremur a dispărut de pe fața pământului. Prin cercetările și săpăturile din ultimii ani, s-au descoperit clădirile construite dinainte de Hristos: Biserica Artemis, ruinele bazilicii Sf. Ioan, Biblioteca Celsus cu trei etaje (construită în 114, distrusă de un cutremur în 262). Am văzut canalele de apă și canalizare și latrinele așezării. Sunt impresionante: piețele, băile publice cu aburi, marele teatru, templul lui Artemis și Hadrian, fântâna lui Traian. A fost plăcută plim-

barea de-a lungul drumului de marmură albă, care avea la margini, din 5 în 5 metri, coloane de marmură și statui de marmură. Am vizitat Biserica Fecioarei Maria. După moartea lui Iisus, Maria aici și-a petrecut ultimii șase ani din viață. În zilele noastre este un loc de pelerinaj, iar în data de 15 august se ține slujbă.

foto: Farkas Aladár

O altă locație spectaculoasă a fost Pamukkale, unde întregul deal este presărat cu terase și piscine cu stalactite. Apa de 35°C conține var, gips și dioxid de carbon. Dioxidul de carbon precipită în aer, varul se

leagă și se formează o mare formațiune de stalactite în aer liber (travertin). De la distanță, arată ca o pajiște mare de bum-bac. De aici provine și numele maghiar Gyapotvár. Oxidul de fier precipitat, pe alocuri devine roz, maro. Aici puteți vedea și ruinele orașului fondat de regele Pergamon (190 î.Hr.), care a fost distrus în anul 17 de un cutremur. În epoca romană era sediul episcopal. Un alt cutremur a devastat tot. Invazia selucilor a depopulat orașul. Se pot vedea ruinele teatrului, poarta orașului, sala de sculpturi. Hierapolis este un oraș balnear termal, un sit al Patrimoniului Mondial UNESCO. Se poate vedea și baia Cleopatrei. Alte excavări și lucrări de descoperire sunt în curs de desfășurare în acest loc.

Cu un autobuz plin cu pasageri prietenoși și un ghid de turism român, am făcut o excursie de-a lungul Munților Toros (Taurus) de aproape 1.500 km, atingând coasta Lykia, plaja mediteraneană (Istuzu) cu apa sa de 27 grade C. Am văzut celebra cascadă Karpuzkaldiran (un jet de apă de 60 de metri curge în mare), o moschee tipică unde a fost explicată esența religiei musulmane.

Ar fi bine să trecem de această pandemie, astfel încât să putem călători în voie, pentru că lumea este plină de obiective și minuni unele mai frumoase ca altele.

Traducere după: Farkas Aladár

NOI RESTRICȚII PE PLAN NATIONAL AU INTRAT ÎN VIGOARE ÎN LUNA NOIEMBRIE!

Mai multe măsuri de restricție au fost adoptate joi noapte de către Comitetul Național de Situații de Urgență. Aceste măsuri au intrat în vigoare începând de luni, 9 noiembrie și vor fi valabile 30 de zile.

În rândurile de mai jos prezentăm pe larg măsurile care vor fi adoptate de către guvern astăzi pe baza propunerii Comitetul Național de Situații de Urgență.

- Se propune instituirea obligației purtării măștii de protecție, astfel încât să acopere nasul și gura, la nivel național, pentru toate persoanele care au împlinit vârsta de 5 ani, în toate spațiile publice deschise și închise, indiferent de valoarea ratei de incidență cumulată a cazurilor din ultimele 14 zile.

- toate instituțiile publice, precum și toți operatorii economici publici sau privați să aibă obligația organizării activității și desfășurării programului de lucru în regim de telemuncă sau muncă la domiciliu, iar acolo unde specificul activității nu permite acest lucru, să se organizeze programul de lucru astfel încât personalul să fie împărțit în cel puțin două grupe care să înceapă, respectiv să termine activitatea la o diferență de cel puțin 2 ore.

- activitățile didactice care impun prezența fizică a antepreșcolarilor, preșcolarilor și elevilor în unitățile de învățământ să se desfășoare în sistem online.

- În toate localitățile din România, se propune interzicerea circulației persoanelor în afara locuinței/ gospodăriei în intervalul orar 23.00 – 05.00. Prin excepție de la prevederile alin. (1), circulația persoanelor în afara locuinței/gospodăriei este permisă în intervalul orar 23.00 – 05.00 pentru următoarele motive:

a) deplasarea în interes profesional, inclusiv între locuință/gospodărie și locul/

locurile de desfășurare a activității profesionale și înapoi;

b) deplasarea pentru asistență medicală care nu poate fi amânată și nici realizată de la distanță, precum și pentru achiziționarea de medicamente;

c) deplasări în afara localităților a persoanelor care sunt în tranzit sau efectuează călătorii al căror interval orar se suprapune cu perioada interdicției cum ar fi cele efectuate cu avionul, trenul, autocare sau alte mijloace de transport de persoane și care pot fi dovedite prin bilet sau orice altă modalitate de achitare a călătoriei;

d) deplasarea din motive justificate, precum îngrijirea/însoțirea copilului, asistența persoanelor vârstnice, bolnave sau cu dizabilități ori deces al unui membru de familie.

Pentru verificarea motivului deplasării în interes profesional, persoanele sunt obligate să prezinte, la cererea personalului autorităților abilitate, legitimația de serviciu, adeverința eliberată de angajator sau o declarație pe propria răspundere. Pentru verificarea motivului deplasării în interes personal, persoanele sunt obligate să prezinte, la cererea personalului autorităților abilitate, o declarație pe propria răspundere, completată în prealabil;

Declarația pe propria răspundere trebuie să cuprindă numele și prenumele, data nașterii, adresa locuinței/ gospodăriei/ locului activității profesionale, motivul deplasării, data completării și semnătura.

- Se propune interzicerea desfășurării de reuniuni cu prilejul unor sărbători, aniversări, petreceri în spații închise și/sau deschise, publice și/sau private.

- Se propune suspendarea activității piețelor agroalimentare în spații închise, târgurilor, bălciurilor, piețelor mixte și volante și a talciocurilor, definite potrivit art.

7 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 348/2004 privind exercitarea comerțului cu produse și servicii de piață în unele zone publice, cu modificările și completările ulterioare. Se permite activitatea piețelor agroalimentare ce pot fi organizate în zone publice deschise, cu respectarea normelor de protecție sanitară.

- Se propune ca, pentru spațiile exterioare în care se desfășoară activități de preparare, servire și consum al produselor alimentare, băuturilor alcoolice și nealcoolice, care au fost amenajate și pot fi asimilate spațiilor publice închise, astfel cum sunt ele definite în Legea pentru prevenirea și combaterea efectelor consumului produselor din tutun nr. 349/2009, cu modificările și completările ulterioare, le sunt aplicabile în mod similar regulile și măsurile de protecție sanitară, prevăzute în anexa nr. 3, art. 6 pct. 1 și 2 din Hotărârea Guvernului nr. 856/2020 privind prelungirea stării de alertă pe teritoriul României începând cu data de 15 octombrie 2020, precum și stabilirea măsurilor care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19.

- Se propune instituirea obligației pentru operatorii economici care desfășoară activități de comerț/prestări de servicii în spații închise și/sau deschise, publice și/sau private să-și organizeze și desfășoare activitatea în intervalul orar 05.00 -21.00. Prin excepție, în intervalul orar 21.00 -05.00, operatorii economici pot activa doar în relația cu operatorii economici cu activitate de livrare la domiciliu. Unitățile farmaceutice, benzinăriile și operatorii economici cu activitate de livrare la domiciliu își pot desfășura activitatea în regim normal de muncă, cu respectarea normelor de protecție sanitară.

Rédai Botond

COVID-19

11 NOIEMBRIE, ZIUA MONDIALĂ ORIGAMI.

LEGENDA CELOR 1.000 DE COCORI

Origami este arta plierii hârtiei, apărută în Japonia acum sute de ani. Origami este o activitate de relaxare și socializare, dar mai ales de antrenare a minții, practicienii acestei arte având un nivel crescut de atenție la detalii, un dezvoltat simț al orientării în spațiu, gândire logică, sunt preciși, disciplinați și comunicativi.

Tradiția japoneză spune că celui care reușește să realizeze 1.000 de cocori origami, zeii îi vor îndeplini o dorință. Povestea micuței Sadako Sasaki, o fetiță din Hiroshima afectată de radiațiile bombei atomice, a emoționat o lume întreagă și origami a devenit simbolul luptei împotriva cancerului. Data de 11 noiembrie este ziua de naștere a lui Lillian Oppenheimer, fondatorul primului grup origami din America, cea care a contribuit la fondarea Societății de Origami Britanice și a Asociației Origami SUA.

Arta împăturirii hârtiei a apărut în mai multe locuri din întreaga lume, inclusiv în Europa, China și Japonia, însoțind tradiții și sărbători, inclusiv înmormântări și zile de naștere.

Prima referință scrisă despre origami apare într-un poem, unde se amintește despre un model de fluture din hârtie în conexiune cu o nuntă shintoistă.

În Europa, plierea șervețelului era o tradiție des întâlnită în secolele 17 și 18 și

reprezenta un semn distinctiv al unei gazde bune. Din păcate, această tradiție deosebită s-a estompat și aproape că a fost uitată. Atunci când Japonia și-a deschis granițele la sfârșitul anilor 1800, s-a început folosirea de tehnici germane de pliere a hârtiei.

Cuvântul origami, de origine japoneză, înseamnă "hârtie îndoită". Modelele tradiționale japoneze includ flora și fauna, dar în zilele noastre s-a ajuns până la exprimarea unor idei abstracte.

Hârtia a fost pliată în China încă din secolul I al erei noastre, momentul când se presupune că a fost inventată hârtia. Chinezii au început să facă modele simple de origami, dar japonezii au dus arta la desăvârșire după ce hârtia a fost introdusă în jurul anului 600 în Japonia.

În perioada Heian (794-1185), origami a fost folosită în religia șinto, ca obiecte de venerație, reprezentând simbolic spirite sau zeități. În era Meiji (1868-1912) plierea hârtiei era metodă educațională în grădinițele și școlile primare din Japonia, și avea ca scop o anumită rafinare a gândurilor copiilor în direcția înțelegerii relației existente între un corp solid, concret, viu și reprezentarea sa din hârtie.

Akira Yoshizawa, cel mai influent și prolific artist japonez de origami al secolului al XX-lea, este responsabil de arta modernă a

plierii hârtiei. Din anii '30, acesta a realizat sute de modele inspirate din viața de zi cu zi.

Conform legendei japoneze, celui care pliază 1.000 de cocori de origami zeii îi vor îndeplini o dorință. Origami a devenit simbol al luptei contra cancerului după episodul tragic al fetei Sadako Sasaki, elevă la Școala Noborimachi din Hiroshima. Radiațiile provocate de bomba atomică aruncată de SUA în al doilea război mondial asupra orașului japonez a cauzat îmbolnăvirea a mii de oameni. Printre aceștia și micuța Sadako, care sperând că se va face bine dacă respectă legenda japoneză împletea în fiecare zi cocori de hârtie. 643 de cocori a reușit să facă fetița înainte de a muri. Emoționanta poveste a lui Sadako și a copiilor uciși de bomba atomică a inspirat autoritățile japoneze în ridicarea unui monument impresionant: o rachetă susținută de trei stâlpi, în vârful căreia se află statuia fetei Sadako purtând în mâinile, întinse spre cer, un cocor. În memoria acestui trist eveniment, fiecare vizitator al monumentului, depune la baza statuii un cocor de hârtie.

În Occident tradiția origami a devenit simbolul luptei împotriva cancerului, însă cocorul a fost înlocuit cu îngerul, care ar trebui să vegheze asupra pacienților.

Sursa: <http://stiri.tvr.ro/>

ȘAH

INFORMAȚII DE STARE CIVILĂ

NAȘTERI

Erhan Rareș - Andrei 16.06.2020
Gál Evelin 06.11.2020

CĂSĂTORII

Siller Szilveszter – Mihály - Bege Ilona
21.11.2020

DECESE

Molnar Istvan 28.12.1955 – 27.11.2020
Puskás Gheorghe 13.07.1935 – 27.11.2020
Albert Stefan 30.08.1948 – 26.11.2020
Varhelyi Maria 26.10.1966 – 26.11.2020
Birman Tünde-
Maria 07.09.1971 – 23.11.2020
Gabor István 28.01.1971 – 21.11.2020
Nistor Neacsă 01.12.1940 – 13.11.2020
Kis Ioan 29.12.1948 – 04.11.2020

Vă prezentăm rezolvarea diagramei de șah din ziarul local Izvoarele din luna octombrie 2020.

Soluția problemei:

Rezolvare: Vodă Costel

1.Dxh7+!!-Rxx7

2.Th4+-Rg8

3.Te8#

Vă prezentăm o nouă diagramă de șah și pasionații de șah sunt rugați să ne dea soluțiile pentru rezolvarea problemei (la Centrul Național de Informare și Promovare Turistică din Borsec sau prin email la adresa: turism.borsec@gmail.com). Rezolvarea diagramei se va publica în numărul următor al ziarului local Izvoarele.

Albul la mutare. Ce continuare propuneți?

PRIMĂRIA ORAȘ BORSEC

STR. CARPAȚI, NR. 6/A

ISSN 2601 - 1018

Tehnoredactare: sc artmobil - group srl

Tipografia: F&F INTERNATIONAL - Gheorgheni